

30.10.2018

MNENJE

Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa
(COM(2018)0436 – C8-0253/2018 – 2018/0225(COD))

Pripravljalnica mnenja: Elsi Katainen

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Pripravljalna mnenja pozdravlja predlog Komisije za vzpostavitev programa Obzorje Evropa in povečanje financiranja, zlasti za inovacije v sklopu „Hrana in naravni viri“. Program Obzorje Evropa je ključni element za spodbujanje konkurenčnosti EU na globalni ravni in podpiranje gospodarske rasti EU. Program Obzorje Evropa, ki je usmerjen v znanstvene dosežke ter inovativne proizvode in storitve, bo pomagal Evropi pri spopadanju z aktualnimi izzivi, kot so podnebne spremembe, in hkrati ustvarjal poslovne priložnosti.

Dodeljena sredstva v višini 10 milijard EUR so nujno potrebna za doseganje ciljev Združenih narodov glede trajnostnega razvoja, kot je cilj SDG 2 – odprava lakote. Pripravljalna mnenja vztraja, da je treba financiranje ohraniti vsaj na predlagani ravni 10 milijard EUR. Če pa bi se skupni proračun programa Obzorje Evropa povečal, bi se morala sorazmerno povečati tudi sredstva za sklop „Hrana in naravni viri“.

Pripravljalna mnenja misli, da lahko odbor AGRI zagotovi največji prispevek za peti sklop „Hrana in naravni vir“, saj izrecno obravnava vprašanja, povezana s kmetijstvom. Zato želi predlagati, da bi naslovu dodali besedo „kmetijstvo“. Poleg tega želi spomniti, da sklopi drugega stebra „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“ niso ločeni, čeprav vsi medsebojno prispevajo tudi k področjem drug drugega. Poudarja, kako pomembne so temeljne raziskave, ki se financirajo v okviru prvega stebra „Odprta znanost“, saj imajo pomembno vlogo tudi v postopku ustvarjanja inovacij za krožno biogospodarstvo, kar je korak naprej od krožnega gospodarstva.

Sedem opredeljenih področij prispevkov v petem sklopu zajema glavne elemente, ki prispevajo k inovacijam v zvezi s hrano in naravnimi viri. Pripravljalna mnenja želi kljub temu opozoriti, da bi bile z omejitvijo obsega le na morja in oceane, kot je predlagano za področje št. 4, sladke vode izključene iz obsega. Zato jih želi dodati, saj so pomemben del vodnega okolja. Poleg tega pozdravlja vključitev gozdarstva na področja ukrepanja, saj je ta panoga odličen primer spodbujanja krožnega gospodarstva.

Večletno strateško načrtovanje, pri katerem je treba upoštevati sinergijo z drugimi programi EU, bo zagotovilo celovito izvajanje ciljev na ravni programa Obzorje Evropa. Pripravljalna mnenja meni, da je ključnega pomena, da se zagotovijo sinergije in da bi bilo treba na primer v peti sklop vključiti posebne cilje skupne kmetijske politike. Kljub temu želi poudariti, da bi morala dodeljena proračunska sredstva ostati ločena za različne programe politike, čeprav bi bilo treba uskladiti cilje.

Predlagati želi nalogo za drugi steber. Predlagana naloga je „Ogljično nevtralni, odporni sistemi hranljive hrane brez odpadkov do leta 2035“. Podprejo jo lahko tudi drugi sklopi, saj ima velik spodbujevalni potencial za ustvarjanje inovacij v različnih sektorjih. Evropa mora namreč najti alternativne načine za prehod na podnebnim spremembam prilagojeno kmetijstvo in trajnostno rabo naravnih virov. Eden od ključnih elementov je zmanjšati in sčasoma odpraviti odpadke ter učinkovito uporabljati odpadne materiale in odpadke iz industrijskih proizvodnih verig.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko kot pristojni odbor, da upošteva naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog sklepa Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(5) Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in uresničevanje ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, bo ta posebni program prispeval k vključevanju podnebnih ukrepov in uresničevanju skupnega cilja, da bi bilo 25 % proračunskih odhodkov EU namenjenih za podnebne cilje. Ukrepi iz tega posebnega programa naj bi k podnebnim ciljem prispevali 35 % celotnih finančnih sredstev. Med pripravo in izvajanjem posebnega programa bodo **ustrezni ukrepi** opredeljeni, v okviru ustreznih ocen in postopka pregleda **pa pregledani**.

Predlog spremembe

(5) Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in uresničevanje ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, bo ta posebni program prispeval k vključevanju podnebnih ukrepov in uresničevanju skupnega cilja, da bi bilo 25 % proračunskih odhodkov EU namenjenih za podnebne cilje. Ukrepi iz tega posebnega programa naj bi k podnebnim ciljem prispevali 35 % celotnih finančnih sredstev. Med pripravo in izvajanjem posebnega programa bodo **ob posvetovanju z ustreznimi deležniki in civilno družbo** opredeljeni **posebni ukrepi, pregledani pa bodo** v okviru ustreznih ocen in postopka pregleda.

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(6) Ukrepe posebnega programa bi bilo treba uporabljati za reševanje nedelovanja trga **ali** suboptimalnih razmer za naložbe, in sicer sorazmerno, ne da bi podvajali ali izrivali zasebno financiranje, in tako, da bo nastajala jasna evropska dodana vrednost.

Predlog spremembe

(6) Ukrepe posebnega programa bi bilo treba uporabljati za reševanje nedelovanja trga, **zlasti prek raziskav in inovacij, ki bi izzive zaradi** suboptimalnih razmer za naložbe, in sicer sorazmerno, **tako da bi lahko razširili informacije o možnostih financiranja**, ne da bi podvajali ali izrivali zasebno financiranje, in tako, da bo

nastajala jasna evropska dodana vrednost.

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(7) Ker bi morale raziskave in inovacije pomembno prispevati k obravnavanju izzivov pri hrani, kmetijstvu, razvoju podeželja in biogospodarstvu ter za izkoriščanje ustreznih raziskovalnih in inovacijskih priložnosti v tesni sinergiji s skupno kmetijsko politiko, bodo ustrezni ukrepi iz posebnega programa za sklop „Hrana in naravni viri“ v obdobju 2021–2027 podprti z 10 milijardami EUR.

Predlog spremembe

(7) Ker bi morale raziskave in inovacije pomembno prispevati k obravnavanju izzivov pri hrani, kmetijstvu, razvoju podeželja in biogospodarstvu ter za izkoriščanje ustreznih raziskovalnih in inovacijskih priložnosti **ter uporabo načinov izvajanja v kmetijskem sektorju** v tesni sinergiji s skupno kmetijsko politiko, bodo ustrezni ukrepi iz posebnega programa za sklop „Hrana in naravni viri“ v obdobju 2021–2027 **namensko** podprti z 10 milijardami EUR. **Ugotavlja, da je precizno kmetijstvo pomembno orodje za povečanje pridelka in produktivnosti ter ustvarjanje trajnostne prihodnosti kmetijstva.**

Predlog spremembe 4

Predlog sklepa Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(8) Dokončanje enotnega digitalnega trga in vse večje možnosti zблиževanja digitalnih in fizičnih tehnologij zahtevajo pospešitev naložb. Program Obzorje Evropa bo prispeval k tem prizadevanjem z znatnim povečanjem naložb v glavne digitalne raziskovalne in inovacijske dejavnosti v primerjavi z okvirnim programom za raziskave in inovacije Obzorje 2020⁶. To bi moralo zagotoviti, da bo Evropa ohranila vodilno mesto pri digitalnih raziskavah in inovacijah.

Predlog spremembe

(8) Dokončanje enotnega digitalnega trga in vse večje možnosti zблиževanja digitalnih in fizičnih tehnologij zahtevajo pospešitev naložb. **in večji dostop do programov financiranja prek boljšega obveščanja.** Program Obzorje Evropa bo prispeval k tem prizadevanjem z znatnim povečanjem naložb v glavne digitalne raziskovalne in inovacijske dejavnosti v primerjavi z okvirnim programom za raziskave in inovacije Obzorje 2020⁶. To bi moralo zagotoviti, da bo Evropa ohranila vodilno mesto pri digitalnih raziskavah in

inovacijah.

---

⁶ V Sporočilu Komisije „Nov in sodoben večletni finančni okvir, s katerim bo lahko EU učinkovito uresničevala svoje prioritete po letu 2020“ je navedeno, da je bilo za glavne digitalne dejavnosti iz okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 porabljenih 13 milijard EUR (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0098>).

---

⁶ V Sporočilu Komisije „Nov in sodoben večletni finančni okvir, s katerim bo lahko EU učinkovito uresničevala svoje prioritete po letu 2020“ je navedeno, da je bilo za glavne digitalne dejavnosti iz okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 porabljenih 13 milijard EUR (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0098>).

Predlog spremembe 5

Predlog sklepa

Uvodna izjava 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(9a) Namen posebnega programa bi moral biti več sodelovanja ustreznih deležnikov in civilne družbe v vsem programu, tudi pri določanju načrta raziskav, izvajanju in komunikaciji.

Predlog spremembe 6

Predlog sklepa

Člen 2 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(a) **krepitev** in širjenje odličnosti;

(a) **okrepitev evropske znanstvene baze ter krepitev** in širjenje odličnosti;

Predlog spremembe 7

Predlog sklepa

Člen 2 – odstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(c) povezovanje in **razvoj** raziskovalnih infrastruktur po Evropskem raziskovalnem

(c) povezovanje, **razvoj** in **omogočanje širokega dostopa do** raziskovalnih

prostoru;

infrastruktur po Evropskem raziskovalnem
prostoru;

Predlog spremembe 8

Predlog sklepa

Člen 2 – odstavek 2 – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(i) krepitev povezave med raziskavami **in** inovacijami ter drugimi politikami, vključno s cilji trajnostnega razvoja;

Predlog spremembe

(i) krepitev povezave med raziskavami, inovacijami **in izobraževanjem** ter drugimi politikami, vključno s cilji trajnostnega razvoja;

Predlog spremembe 9

Predlog sklepa

Člen 2 – odstavek 2 – točka k

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(k) **vključevanje** državljanov in končnih uporabnikov v proces oblikovanja in ustvarjanja;

Predlog spremembe

(k) **učinkovito vključevanje** državljanov, **ustreznih deležnikov** in končnih uporabnikov v proces oblikovanja in ustvarjanja **za okrepitev pristopa z več akterji**;

Predlog spremembe 10

Predlog sklepa

Člen 2 – odstavek 2 – točka l

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(l) izboljšanje komuniciranja znanosti;

Predlog spremembe

(l) izboljšanje komuniciranja znanosti **in priložnosti za financiranje, da bi spodbudili družbeno in politično ozaveščenost o možnostih obetavnih novih orodij in tehnologij**;

Predlog spremembe 11

Predlog sklepa

Člen 2 – odstavek 2 – točka n

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(n) izboljšanje znanj in spretnosti za inovacije;

Predlog spremembe

(n) izboljšanje znanj in spretnosti za **raziskave in** inovacije;

Predlog spremembe 12

Predlog sklepa

Člen 3 – odstavek 1 – točka 2 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) sklop „Hrana in naravni viri“, kot je opisan v oddelku 5 stebra II v Prilogi I;

Predlog spremembe

(e) sklop „Hrana, **kmetijstvo** in naravni viri“, kot je opisan v oddelku 5 stebra II v Prilogi I;

(Sprememba iz „sklop Hrana in naravni viri“ v „sklop Hrana, kmetijstvo in naravni viri“ velja za vse besedilo.)

Predlog spremembe 13

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Za vsako nalogo se lahko ustanovi odbor za naloge. Sestavlja ga **približno 15** oseb na visoki ravni, **vključno z ustreznimi** predstavniki končnih uporabnikov. Odbor za naloge svetuje glede:

Predlog spremembe

1. Za vsako nalogo se lahko ustanovi odbor za naloge. Sestavlja ga **od 10 do 20** oseb na visoki ravni, **sodelujejo pa tudi ustrezni** predstavniki **civilne družbe in končnih uporabnikov, deležniki in strokovnjaki iz različnih strok akademskega sveta, ki poznajo tematiko naloge. Vsak odbor za naloge bi bilo treba ustanoviti z odprtim javnim razpisom za zbiranje kandidatov ali prijave interesa.** Odbor za naloge svetuje glede:

Predlog spremembe 14

Predlog sklepa

Člen 10 – odstavek 3 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Odbor EIC sestavlja od 15 do 20 oseb na visoki ravni iz različnih delov inovacijskega ekosistema Evrope, vključno s podjetniki, vodilnimi v podjetjih, vlagatelji in raziskovalci. Prispeva k ukrepom obveščanja, pri čemer si člani odbora prizadevajo za povečanje ugleda blagovne znamke EIC.

Odbor EIC sestavlja od 15 do 20 oseb na visoki ravni iz različnih delov inovacijskega ekosistema Evrope, vključno s podjetniki, vodilnimi v podjetjih, vlagatelji, **strokovnjaki iz akademskega sveta** in raziskovalci. Prispeva k ukrepom obveščanja, pri čemer si člani odbora prizadevajo za povečanje ugleda blagovne znamke EIC.

Predlog spremembe 15

Predlog sklepa Priloga I – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Strateško načrtovanje bo spodbujalo močno udeležbo državljanov in **organizacij** civilne družbe v vseh fazah raziskav in inovacij, **soustvarjanja** znanja, **učinkovitega spodbujanja** enakosti spolov, vključno z vključevanjem načela enakosti spolov v vsebine raziskav in inovacij, ter **bo zagotovilo** in **spodbujalo** skladnost z najvišjimi standardi etike in poštenosti.

Predlog spremembe

Strateško načrtovanje bo spodbujalo močno udeležbo državljanov in civilne družbe v **postopku strateškega načrtovanja** in vseh **drugih** fazah raziskav in inovacij, **vključno z določanjem agende**. **Za lažje izvajanje vsega navedenega bo vzpostavljen strukturiran dialog s civilno družbo**. **Ta postopek bo spodbujal tudi soustvarjanje** znanja, **učinkovito spodbujanje** enakosti spolov, vključno z vključevanjem načela enakosti spolov v vsebine raziskav in inovacij, ter **zagotovil in spodbujal odgovorne raziskave in inovacije** ter skladnost z najvišjimi standardi etike in poštenosti.

Predlog spremembe 16

Predlog sklepa Priloga I – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Vključevalo bo obsežna posvetovanja in izmenjave z državami članicami, Evropskim parlamentom, **kot je ustrezno**, ter različnimi deležniki o prioritetah, **vključno z nalogami**, v okviru stebra „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“, in ustreznimi vrstami

Predlog spremembe

Vključevalo bo obsežna posvetovanja in izmenjave z državami članicami, Evropskim parlamentom ter različnimi deležniki o prioritetah **in tudi nalogah** v okviru stebra „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“, in ustreznimi vrstami ukrepov za uporabo, zlasti

ukrepov za uporabo, zlasti evropskih partnerstev.

evropskih partnerstev. *S posvetovanji bi bilo treba spodbujati izmenjavo z zasebnim sektorjem, da bi bolje uporabili njegovo sodelovanje in naložbe, kar bi pripomoglo k zagotavljanju inovacij, ki jih bo mogoče izkoriščati.*

Predlog spremembe 17

Predlog sklepa Priloga I – odstavek 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Za obveščanje morebitnih prosilcev o programu (npr. nacionalne kontaktne točke) bo na voljo ustrezna podpora.

Predlog spremembe

Za obveščanje morebitnih prosilcev *in državljanov* o programu *prek kampanj za ozaveščanje in drugih promocijskih pobud* (npr. nacionalne kontaktne točke) bo na voljo ustrezna podpora.

Predlog spremembe 18

Predlog sklepa Priloga I – odstavek 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija bo izvajala tudi informacijske in komunikacijske dejavnosti, povezane s programom Obzorje Evropa, za promocijo dejstva, da so bili rezultati pridobljeni s finančno podporo EU. Prizadevala si bo povečati tudi ozaveščenost javnosti o pomembnosti raziskav in inovacij ter širšega učinka in pomena raziskav in inovacij, ki jih financira EU, na primer s publikacijami, odnosi z mediji, dogodki, repozitoriji znanja, zbirkami podatkov, večkanalnimi platformami, spletnimi mesti ali ciljno uporabo družbenih medijev. Program Obzorje Evropa bo zagotavljal tudi podporo upravičencem pri poročanju o njihovem delu in njihovem vplivu na širšo družbo.

Predlog spremembe

Komisija bo izvajala tudi informacijske in komunikacijske dejavnosti, povezane s programom Obzorje Evropa, za promocijo *obstoječega financiranja in* dejstva, da so bili rezultati pridobljeni s finančno podporo EU. Prizadevala si bo povečati tudi ozaveščenost javnosti o pomembnosti raziskav in inovacij ter širšega učinka in pomena raziskav in inovacij, ki jih financira EU, na primer s publikacijami, odnosi z mediji, dogodki, repozitoriji znanja, zbirkami podatkov, večkanalnimi platformami, spletnimi mesti ali ciljno uporabo družbenih medijev. Program Obzorje Evropa bo zagotavljal tudi podporo upravičencem pri poročanju o njihovem delu in njihovem vplivu na širšo družbo.

Predlog spremembe 19

Predlog sklepa

Priloga I – del I – točka 1 – točka 1.2 – točka 1.2.1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Raziskave, ki jo financira ERC, naj bi prinesle napredek na pionirskih področjih znanja, z znanstvenimi publikacijami najvišje kakovosti, raziskovalnimi rezultati z velikim potencialnim družbenim in gospodarskim vplivom, pri čemer ERC določa jasen in navdihujoč cilj za raziskave na pionirskih področjih v celotni EU in na mednarodni ravni. ERC se bo s ciljem, da EU postane privlačnejše okolje za najboljše znanstvenike na svetu, usmeril na merljivo povečanje deleža EU v 1 % najpogosteje citiranih objav na svetu in znatno povečanje števila odličnih raziskovalcev iz držav zunaj Evrope, ki jih ERC financira. Sredstva ERC se dodelijo v skladu z naslednjimi uveljavljenimi načeli. Edino merilo, na podlagi katerega se dodeljujejo nepovratna sredstva ERC, je znanstvena odličnost. ERC deluje po načelu „od spodaj navzgor“, brez vnaprej določenih prioritet.

Predlog spremembe

Raziskave, ki jo financira ERC, naj bi prinesle napredek na pionirskih področjih znanja, z znanstvenimi publikacijami najvišje kakovosti, raziskovalnimi rezultati z velikim potencialnim družbenim in gospodarskim vplivom, pri čemer ERC določa jasen in navdihujoč cilj za raziskave na pionirskih področjih v celotni EU in na mednarodni ravni. ERC se bo s ciljem, da EU postane privlačnejše okolje za najboljše znanstvenike na svetu, usmeril na merljivo povečanje deleža EU v 1 % najpogosteje citiranih objav na svetu in znatno povečanje števila odličnih raziskovalcev iz držav zunaj Evrope, ki jih ERC financira. Sredstva ERC se dodelijo v skladu z naslednjimi uveljavljenimi načeli. Edino merilo, na podlagi katerega se dodeljujejo nepovratna sredstva ERC, je znanstvena odličnost. ERC deluje po načelu „od spodaj navzgor“, brez vnaprej določenih prioritet. ***Uravnovesiti bi bilo treba temeljne, uporabne in nadnacionalne raziskave ter razvoj za zagotovitev učinkovitega in hitrega prenosa novih odkritij v dejanske tehnologije in tržne proizvode.***

Predlog spremembe 20

Predlog sklepa

Priloga I – del I – točka 3 – točka 3.2 – točka 3.2.1 – odstavek 4 – alineja 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– Življenjski cikel vseevropskih raziskovalnih infrastruktur z oblikovanjem novih raziskovalnih infrastruktur; pripravljalna in izvedbena faza, zgodnja faza delovanja, ki se dopolnjuje z drugimi viri financiranja, utrditev in optimizacija ekosistema raziskovalne infrastrukture s

Predlog spremembe

– Življenjski cikel vseevropskih raziskovalnih infrastruktur z oblikovanjem novih raziskovalnih infrastruktur; pripravljalna in izvedbena faza, zgodnja faza delovanja, ki se dopolnjuje z drugimi viri financiranja, utrditev, ***prilagoditev, vzdrževanje*** in optimizacija ekosistema

spremljanjem mejnikov ESFRI in spodbujanjem sporazumov o opravljanju storitev, razvoj, združitev ali razgradnja vseevropskih raziskovalnih infrastruktur;

raziskovalne infrastrukture s spremljanjem mejnikov ESFRI in spodbujanjem sporazumov o opravljanju storitev, razvoj, združitev ali razgradnja vseevropskih raziskovalnih infrastruktur;

Predlog spremembe 21

Predlog sklepa

Priloga I – del II – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Številni izzivi, s katerimi se sooča EU, so tudi svetovni izzivi. Problemi so obsežni in zapleteni, za njihovo obvladovanje so potrebna ustrezna denarna sredstva, viri in prizadevanja, da se najdejo rešitve. To pa so natančno tista področja, na katerih mora EU sodelovati; pametno, prilagodljivo in združeno v korist in blaginjo naših državljanov.

Predlog spremembe

Številni izzivi, s katerimi se sooča EU, so tudi svetovni izzivi. Problemi so obsežni in zapleteni, za njihovo obvladovanje so potrebna ustrezna denarna sredstva, viri in prizadevanja, da se najdejo rešitve. To pa so natančno tista področja, na katerih mora EU sodelovati, **tudi s svetovnimi partnerji**; pametno, prilagodljivo in združeno v korist in blaginjo naših državljanov.

Predlog spremembe 22

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 1 – točka 1.1 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Raziskave in inovacije v zdravstvu so imele pomembno vlogo pri tem dosežku, **vendar** tudi pri izboljšanju produktivnosti in kakovosti v sektorju zdravstvenega varstva in oskrbe. Vendar se EU še naprej sooča z novimi, na **novi nastalimi** ali vztrajnimi izzivi, ki ogrožajo državljane in javno zdravje, vzdržnost sistemov zdravstvenega in socialnega varstva ter konkurenčnost v dejavnosti zdravstvenega varstva in oskrbe. Glavni izzivi na področju zdravja v EU so: pomanjkanje učinkovitega spodbujanja zdravja in preprečevanja bolezni; porast nenalezljivih bolezni; širjenje antimikrobične odpornosti in pojav epidemij nalezljivih bolezni; večje onesnaževanje okolja; trdovratna neenakost

Predlog spremembe

Raziskave in inovacije v zdravstvu so imele pomembno vlogo pri tem dosežku, **a** tudi pri izboljšanju produktivnosti in kakovosti v sektorju zdravstvenega varstva in oskrbe. Vendar se EU še naprej sooča z novimi, na **novonastalimi** ali vztrajnimi izzivi, ki ogrožajo državljane in javno zdravje, vzdržnost sistemov zdravstvenega in socialnega varstva ter konkurenčnost v dejavnosti zdravstvenega varstva in oskrbe. Glavni izzivi na področju zdravja v EU so: pomanjkanje učinkovitega spodbujanja zdravja in preprečevanja bolezni; porast nenalezljivih bolezni; širjenje antimikrobične odpornosti in pojav epidemij nalezljivih bolezni; večje onesnaževanje okolja; **povečanje bolezni**

na področju zdravja med državami in znotraj njih, ki nesorazmerno vplivajo na ljudi, ki so prikrajšani ali v občutljivih obdobjih življenja; zaznavanje, razumevanje, obvladovanje, preprečevanje in blažitev tveganj za zdravje v hitro spreminjajočem se družbenem, mestnem in naravnem okolju; povečevanje stroškov v evropskih sistemih zdravstvenega varstva in postopno uvajanje posebljenih medicinskih pristopov ter digitalizacija na področju zdravstva in oskrbe; in vse večji pritisk na evropski sektor zdravstvenega varstva in oskrbe, da ostane konkurenčen na področju razvoja inovacij in s pomočjo inovacij v zdravstvu v primerjav z novimi nastajajočimi svetovnimi akterji.

zaradi neuravnotežene in nezdrave prehrane; trdovratna neenakost na področju zdravja med državami in znotraj njih, ki nesorazmerno vplivajo na ljudi, ki so prikrajšani ali v občutljivih obdobjih življenja; zaznavanje, razumevanje, obvladovanje, preprečevanje in blažitev tveganj za zdravje v hitro spreminjajočem se družbenem, mestnem in naravnem okolju; povečevanje stroškov v evropskih sistemih zdravstvenega varstva in postopno uvajanje posebljenih medicinskih pristopov ter digitalizacija na področju zdravstva in oskrbe in vse večji pritisk na evropski sektor zdravstvenega varstva in oskrbe, da ostane konkurenčen na področju razvoja inovacij in s pomočjo inovacij v zdravstvu v primerjav z novimi nastajajočimi svetovnimi akterji.

Predlog spremembe 23

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 1 – točka 1.1 – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dejavnosti bodo neposredno prispevale k naslednjim ciljem trajnostnega razvoja (SDG), zlasti: cilj SDG 3 – zdravje in dobro počutje ljudi; cilj SDG 13 – podnebni ukrepi.

Predlog spremembe

Dejavnosti bodo neposredno prispevale k naslednjim ciljem trajnostnega razvoja (SDG), zlasti: ***cilj SDG 2 – odprava lakote***; cilj SDG 3 – zdravje in dobro počutje ljudi; cilj SDG 13 – podnebni ukrepi.

Predlog spremembe 24

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 1 – točka 1.2 – točka 1.2.1 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Izboljšana in posamezniku prilagojena prehrana v vseh življenjskih obdobjih.

Predlog spremembe 25

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 3 – točka 3.2 – točka 3.2.4 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zagotovitev inteligentnosti vsake naprave je eden od množičnih trendov. Raziskovalci in inovatorji, ki razvijajo umetno inteligenco in ponujajo aplikacije na področju robotike in na drugih področjih, bodo ključni dejavniki prihodnje gospodarske rasti in rasti produktivnosti. Te ključne omogočitvene tehnologije bodo v drugih delih okvirnega programa uporabljali in nadalje razvijali številni sektorji, vključno z zdravstvom, proizvodnjo, gradbeništvom in kmetijstvom. Razvoj mora zagotoviti varnost aplikacij, ki temeljijo na umetni inteligenci, oceniti tveganja in zmanjšati možnosti za zlorabo in nenamerno diskriminacijo zaradi spola ali rase. Zagotoviti mora tudi, da se umetna inteligenca **razvija** v okviru, ki **spoštuje** vrednote EU in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Predlog spremembe

Zagotovitev inteligentnosti vsake naprave je eden od množičnih trendov. Raziskovalci in inovatorji, ki razvijajo umetno inteligenco in ponujajo aplikacije na področju robotike in na drugih področjih, bodo ključni dejavniki prihodnje gospodarske rasti in rasti produktivnosti. Te ključne omogočitvene tehnologije bodo v drugih delih okvirnega programa uporabljali in nadalje razvijali številni sektorji, vključno z zdravstvom, proizvodnjo, gradbeništvom, **ribištvom** in kmetijstvom. Razvoj mora zagotoviti varnost aplikacij, ki temeljijo na umetni inteligenci, oceniti tveganja in zmanjšati možnosti za zlorabo in nenamerno diskriminacijo zaradi spola ali rase. Zagotoviti mora tudi, da se **bo** umetna inteligenca **razvijala** v okviru, ki **bo spoštoval** vrednote EU in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Predlog spremembe 26

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. SKLOP „HRANA IN NARAVNI VIRI“

Predlog spremembe

5. SKLOP „HRANA, **KMETIJSTVO** IN NARAVNI VIRI“

Predlog spremembe 27

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Človekove dejavnosti čedalje bolj

Predlog spremembe

Človekove dejavnosti čedalje bolj

pritiskajo na tla, morja in oceane, vodo, zrak, biotsko raznovrstnost in druge naravne vire. Prehranjevanje naraščajočega števila prebivalcev planeta je neposredno odvisno od zdravja naravnih sistemov in virov. Vendar pa skupaj s podnebnimi spremembami naraščajoče povpraševanje človeštva po naravnih virih ustvarja pritiske na okolje, ki znatno presegajo trajnostne ravni, kar vpliva na ekosisteme in njihovo zmogljivost zagotavljanja storitev za blaginjo ljudi. Koncepti krožnega gospodarstva, biogospodarstva in modrega gospodarstva ponujajo priložnost za uskladitev okoljskih, socialnih in gospodarskih ciljev ter za postavitev človekovih dejavnosti na pot k zdržnosti.

pritiskajo na tla, morja in oceane, vodo, zrak, biotsko raznovrstnost in druge naravne vire. Prehranjevanje naraščajočega števila prebivalcev planeta **in ohranjanje dobrega (telesnega in duševnega) počutja ljudi** je neposredno odvisno od **kmetijstva in proizvodnje hrane** ter zdravja naravnih sistemov in virov. Vendar pa skupaj s podnebnimi spremembami naraščajoče povpraševanje človeštva po naravnih virih ustvarja pritiske na okolje, ki znatno presegajo trajnostne ravni, kar vpliva na ekosisteme in njihovo zmogljivost zagotavljanja storitev za blaginjo ljudi. Koncepti krožnega gospodarstva, **agroekologije**, biogospodarstva in modrega gospodarstva ponujajo priložnost za uskladitev okoljskih, socialnih in gospodarskih ciljev ter za postavitev človekovih dejavnosti na pot k zdržnosti.

Obrazložitev

Težava v EU ni pomanjkanje hrane, temveč njena slaba kakovost in vse večja nepovezanost z naravnim okoljem, ki negativno vpliva na počutje in zdravje ljudi.

Predlog spremembe 28

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, zagotavljanje proizvodnje in porabe varne in zdrave hrane, spodbujanje trajnostnih praks v kmetijstvu, akvakulturi, ribištvu in gozdarstvu, zagotavljanje dostopa do čiste vode, tal in zraka za vse, čiščenje morij in oceanov, ohranjanje in ponovno vzpostavitev ključnih naravnih sistemov planeta in okolja je treba izkoristiti potencial raziskav in inovacij. **Vendar** poti prehoda na trajnost in načini, kako **odpraviti** trdovratne ovire, **so slabo razumljeni**. Prehod na trajnostno porabo in proizvodnjo ter ponovna vzpostavitev

Predlog spremembe

Za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, zagotavljanje proizvodnje in porabe varne, **hranljive** in zdrave hrane, spodbujanje trajnostnih praks v kmetijstvu, akvakulturi, ribištvu in gozdarstvu, **za spodbujanje trajnostne rabe tal**, zagotavljanje dostopa do čiste vode, **rodovitnih** tal in **čistega** zraka za vse, čiščenje morij in oceanov, ohranjanje in ponovno vzpostavitev ključnih naravnih sistemov planeta in okolja je treba izkoristiti potencial raziskav in inovacij. **Žal ne razumem dobro** poti prehoda na trajnost in načini, kako **premagati**

zdravja planeta zahtevajo vlaganje v tehnologije, nove poslovne modele ter **družbene** in okoljske inovacije. To **ustvarja** nove priložnosti za trajnostno, odporno, inovativno in odgovorno evropsko gospodarstvo, ki **povečuje učinkovitost virov**, produktivnost in konkurenčnost, ter **ustvarjanje delovnih mest** in rast.

trdovratne ovire. Prehod na trajnostno porabo in proizvodnjo **v okviru omejitev planeta** ter ponovna vzpostavitev zdravja planeta zahtevajo **prepoznavanje in zbiranje več in kakovostnejših podatkov o okoljskem vplivu različnih politik**, vlaganje v tehnologije, nove poslovne modele, **surovine** ter **družbeno-gospodarske** in okoljske inovacije. To **bo ustvarilo** nove priložnosti za trajnostno, odporno, inovativno in odgovorno evropsko gospodarstvo, ki **bo učinkoviteje izrabljalo vire**, produktivnost in konkurenčnost, **omogočalo preživetje podeželja** ter **ustvarjalo delovna mesta** in rast.

Predlog spremembe 29

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dejavnosti bodo vzpostavile bazo znanja in zagotavljale rešitve za: trajnostno upravljanje in uporabo naravnih virov s kopnega in iz **morja** – in okrepile vlogo kopenskih in vodnih sistemov **kot ponorov ogljika**; zanesljivo prehransko in hranilno varnost z zagotavljanjem varne, zdrave in hranljive prehrane; pospešitev prehoda z linearne gospodarstva, ki temelji na fosilnih gorivih, na z viri gospodarno **in odporno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika**, nizkoogljično krožno **gospodarstvo**, za podpiranje razvoja trajnostnega biogospodarstva in modrega gospodarstva; ter za razvoj odpornih in dinamičnih podeželskih, obalnih in mestnih območij.

Predlog spremembe

Dejavnosti bodo vzpostavile bazo znanja in zagotavljale rešitve za: **zagotavljanje ohranjanja biotske raznovrstnosti kljub vse večjemu povpraševanju po naravnih virih**, trajnostno upravljanje in uporabo naravnih virov s kopnega in iz **vodnega okolja** – in okrepile vlogo kopenskih in vodnih sistemov **za povečano trajnostno rast biomase in s tem za zajemanje, shranjevanje in nadomeščanje** ogljika; **varnost hrane**, zanesljivo prehransko in hranilno varnost z zagotavljanjem varne, zdrave in hranljive prehrane; **podpiranje prehranskih in kmetijskih sistemov in izvajanje agroekoloških pristopov v korist trajnostnemu kmetijstvu; podpora diverzifikaciji prihodkov na podeželskih območjih**; pospešitev prehoda z linearne gospodarstva, ki temelji na fosilnih gorivih, na z viri gospodarno, **nizkoemisijsko**, nizkoogljično krožno **biogospodarstvo** za podpiranje razvoja trajnostnega biogospodarstva in modrega gospodarstva ter za razvoj odpornih in dinamičnih

Predlog spremembe 30

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Prispevale bodo k ohranjanju in izboljšanju **zagotavljanja** biotske raznovrstnosti ter zagotovile dolgotrajno ponudbo **storitev ekosistemov**, prilagajanje podnebnim spremembam in **sekvestraciji** ogljika (na kopnem in na morju). Prispevale bodo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in drugih emisij, odpadkov in onesnaženja iz primarne proizvodnje (kopenske in vodne), predelave, potrošnje in drugih človekovih dejavnosti. Spodbudile bodo naložbe, ki **podpirajo** prehod na krožno gospodarstvo, biogospodarstvo in modro gospodarstvo, hkrati pa **varujejo** zdravje in neokrnjenost okolja.

Predlog spremembe

Prispevale bodo k ohranjanju in izboljšanju biotske raznovrstnosti **prostoživečih in gojenih vrst** ter zagotovile dolgotrajno ponudbo **ekosistemskih storitev**, prilagajanje podnebnim spremembam in **shranjevanje** ogljika (na kopnem in na morju). Prispevale bodo k **nadaljnemu** zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in drugih emisij, **ekotoksičnosti**, odpadkov in onesnaženja iz primarne proizvodnje (kopenske in vodne), predelave, potrošnje in drugih človekovih dejavnosti. Spodbudile bodo naložbe, ki **bodo podpirale** prehod na krožno gospodarstvo, **agroekologijo**, biogospodarstvo in modro gospodarstvo, hkrati pa **varovale** zdravje in neokrnjenost okolja. **Pogoj za to je boljše védenje o stanju biotske raznovrstnosti. Podprle bodo iskanje rešitev za spodbujanje napredne večfunkcionalnosti kmetijstva Unije ter za krepitev lokalne proizvodnje hrane in gospodarske vzdržnosti proizvodnje hrane.**

Predlog spremembe 31

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Spodbujale bodo tudi participativne pristope v raziskavah in inovacijah, vključno s sodelovanjem več akterjev ter razvojem sistemov znanja in inovacij na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni. Družbene inovacije z vključevanjem državljanov in zaupanje v inovacije **bo**

Predlog spremembe

Spodbujale bodo tudi participativne pristope v raziskavah in inovacijah, vključno s sodelovanjem več akterjev ter razvojem sistemov znanja in inovacij **in razširjanjem odličnosti** na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni. Družbene inovacije z vključevanjem

ključnega pomena za spodbujanje novih vzorcev upravljanja, proizvodnje in potrošnje.

državljanov in zaupanje v inovacije ***in prehranske sisteme bodo z večjo preglednostjo v prehranski verigi*** ključnega pomena za spodbujanje novih vzorcev upravljanja, proizvodnje in potrošnje, ***kar bo odvisno tudi od izmenjave informacij z označevanjem trajnostnih proizvodov za pomoč potrošnikom pri izbiri trajnostnih proizvodov in njihovem seznanjanju z možnostmi recikliranja. Po tem pristopu z več akterji v agroživilski dobavni verigi bodo potekala prizadevanja za zagotavljanje, da se bo znanje preneslo na končne uporabnike, dejavnosti pa bodo v proces razvijanja in izvajanja inovativnih sprememb za reševanje izzivov v prehranskih sistemih pritegnile kmete in druge uporabnike kmetijskih tehnologij in proizvodov.***

Predlog spremembe 32

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ker so ti izzivi zapleteni, medsebojno povezani in imajo globalni značaj, bodo dejavnosti temeljile na sistemskem pristopu, sodelovanju z državami članicami in mednarodnimi partnerji, drugimi viri financiranja ter pobudami drugih politik. To bo vključevalo izkoriščanje virov okoljskih velepodatkov, ki temelji na potrebah uporabnikov, kot so tisti iz programov Copernicus, EGNOS/Galileo, INSPIRE EOSC, GEOSS, CEOS, EMODnet.

Predlog spremembe

Ker so ti izzivi zapleteni, medsebojno povezani in imajo globalni značaj, bodo dejavnosti temeljile na sistemskem pristopu, sodelovanju z državami članicami in mednarodnimi partnerji, drugimi viri financiranja ter pobudami drugih politik. To bo vključevalo izkoriščanje virov okoljskih velepodatkov, ki temelji na potrebah uporabnikov, kot so tisti iz programov Copernicus, EGNOS/Galileo, INSPIRE EOSC, GEOSS, CEOS, EMODnet. ***Ta praktični pristop se lahko vzdržuje z uporabo že obstoječih mrež, vzpostavljenih z drugimi programi, kot je evropsko partnerstvo za inovacije (EIP) v skupni kmetijski politiki.***

Obrazložitev

Za čim učinkovitejšo uporabo sredstev bi bilo treba izkoriščati obstoječe mreže. S tem bi se

sektorji politike tudi uskladili z znanstvenimi razpravami.

Predlog spremembe 33

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Peti sklop bo prispeval zlasti k nalogi „Ogljično nevtralni, odporni sistemi hranljive hrane brez odpadkov do leta 2035“, določeni v posebnem programu dela.

Obrazložitev

Ta naloga prispeva k doseganju cilja trajnostnega razvoja Združenih narodov ter k prehodu na kmetijstvo in prehranske sisteme, ki bodo prilagojeni podnebnim spremembam in učinkoviti. Zmanjševanje količine živilskih odpadkov in vračanje stranskih proizvodov nazaj v verigo sta zelo pomemben del trajnostnega prehranskega sistema. Naloga zadeva različne sektorje vzdolž verige „od vil do vilic“ in je tesno povezana z drugimi sklopi, kot so energija, zdravje in digitalizacija.

Predlog spremembe 34

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Raziskovalne in inovacijske dejavnosti iz tega sklopa bodo ***zlasti*** prispevale k izvajanju ciljev: ***okoljskega akcijskega programa, skupne kmetijske politike***, skupne ribiške politike, živilske zakonodaje, pomorske politike, akcijskega načrta EU za krožno gospodarstvo, strategije EU za biogospodarstvo, okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 ter pravnih določb EU za zmanjšanje onesnaževanja zraka.

Raziskovalne in inovacijske dejavnosti iz tega sklopa bodo prispevale ***zlasti*** k izvajanju ciljev: ***skupne kmetijske politike, okoljskega akcijskega programa***, skupne ribiške politike, živilske zakonodaje, pomorske politike, akcijskega načrta EU za krožno gospodarstvo, strategije EU za biogospodarstvo, ***strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020, strategije EU za zeleno infrastrukturo, strategije EU za gozdove***, okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 ter pravnih določb EU za zmanjšanje onesnaževanja zraka.

Strategija EU za gozdove je pomemben del trajnostnega upravljanja naravnih virov.

Predlog spremembe 35

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 – odstavek 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Dejavnosti bodo neposredno prispevale k uresničevanju **naslednjih** ciljev trajnostnega razvoja (SDG), zlasti: cilj SDG 2 – odprava lakote; cilj SDG 6 – čista voda in sanitarna ureditev; cilj SDG 11 – trajnostna mesta in skupnosti; cilj SDG 12 – odgovorna poraba in proizvodnja; cilj SDG 13 – podnebni ukrepi; cilj SDG 14 – življenje v vodi; cilj SDG 15 – življenje na kopnem.

Predlog spremembe

Dejavnosti bodo neposredno prispevale k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja (SDG), zlasti: cilj SDG 2 – odprava lakote; **cilj SDG 3 – zdravje in dobro počutje**; cilj SDG 6 – čista voda in sanitarna ureditev; **cilj SDG 7 – cenovno dostopna in čista energija; cilj SDG 8 – dostojno delo in gospodarska rast; SDG 9 – industrija, inovacije in infrastruktura**; cilj SDG 11 – trajnostna mesta in skupnosti; cilj SDG 12 – odgovorna poraba in proizvodnja; cilj SDG 13 – podnebni ukrepi; cilj SDG 14 – življenje v vodi; cilj SDG 15 – življenje na kopnem.

Predlog spremembe 36

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

5.1a Ker so kmetje v Evropi pomembni skrbniki okolja, morajo imeti stalen dostop do raziskav in inovacij, ki jim omogočajo trajnostno in stroškovno učinkovito pridelavo hrane, krme in drugih proizvodov. Raziskave in inovacije so dostopne vsem kmetom, vključno z malimi pridelovalci, na podeželju in v najbolj oddaljenih in gorskih regijah.

Predlog spremembe 37

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zmogljivost za opazovanje okolja podpira raziskave in inovacije¹⁹ za trajnostno uporabo in spremljanje hrane in naravnih virov. Boljše prostorsko in časovno zajetje ter razmiki vzorčenja po znižani ceni, pa tudi dostop do velepodatkov in vključevanje podatkov iz različnih virov zagotavljajo nove načine za spremljanje, razumevanje in napovedovanje **zemeljskega** sistema. Obstaja potreba po obsežnejšem uvajanju, izkoriščanju in posodabljanju novih tehnologij in nadaljnjih raziskavah in inovacijah za premostitev vrzeli v opazovanju Zemlje na **kopnem in morju ter** v zraku, sodelovanju zlasti v okviru globalnega sistema za opazovanje sistemov zemlje (GEOSS) in njegovega evropskega dela EuroGEOSS.

---

¹⁹ Opazovanje Zemlje bo podpiralo raziskave in inovacije v okviru področij ukrepanja v tem svetovnem izzivu ter v drugih pomembnih delih programa Obzorje Evropa.

Predlog spremembe

Zmogljivost za opazovanje okolja podpira raziskave in inovacije¹⁹ za trajnostno uporabo in spremljanje hrane in naravnih virov. Boljše prostorsko in časovno zajetje ter razmiki vzorčenja po znižani ceni, pa tudi dostop do velepodatkov in vključevanje podatkov iz različnih virov zagotavljajo nove načine za spremljanje, razumevanje in napovedovanje **zemeljskih procesov in** sistema. Obstaja potreba po obsežnejšem uvajanju, izkoriščanju in posodabljanju novih tehnologij in nadaljnjih raziskavah in inovacijah za premostitev vrzeli v opazovanju Zemlje na **površju planeta in** v zraku, sodelovanju zlasti v okviru globalnega sistema za opazovanje sistemov zemlje (GEOSS) in njegovega evropskega dela EuroGEOSS.

---

¹⁹ Opazovanje Zemlje bo podpiralo raziskave in inovacije v okviru področij ukrepanja v tem svetovnem izzivu ter v drugih pomembnih delih programa Obzorje Evropa.

Obrazložitev

Površje planeta je širši izraz kot kopno in morje, saj zajema tudi zrak.

Predlog spremembe 38

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.1 – odstavek 2 – alineja 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– Sistemski pristopi, ki temeljijo na potrebah uporabnikov, vključno s prosto dostopnimi podatki, **dostop do okoljskih podatkov in informacij ter sistemi**

Predlog spremembe

– Sistemski pristopi, ki temeljijo na potrebah uporabnikov, vključno s prosto dostopnimi **okoljskimi in prostorskimi** podatki **iz več virov ter obsežno analizo**

kompleksnega modeliranja in
napovedovanja;

velepodatkov za omogočanje modeliranja
na podlagi procesov in **prepoznavanja**
novonastajajočih tveganj;

Obrazložitev

Prostorski podatki so eno od glavnih orodij za analizo naravnih virov.

Predlog spremembe 39

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.1 – odstavek 2 – alineja 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– stanje biotske raznovrstnosti, **zaščite** ekosistemov, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, prehranska varnost, kmetijstvo in gozdarstvo, raba zemljišč in **sprememba** rabe zemljišč, mestni in primestni razvoj, upravljanje naravnih virov, izkoriščanje in ohranjanje oceanov, pomorska varnost, **in** druga ustrezna področja;

Predlog spremembe

– stanje biotske raznovrstnosti, **zaščita** ekosistemov, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, **zajemanje ogljika in shranjevanje v tleh**, prehranska varnost, **trajnostno** kmetijstvo in gozdarstvo, **kakovost tal**, raba zemljišč in **spremembe** rabe zemljišč, mestni in primestni razvoj, upravljanje naravnih virov, izkoriščanje in ohranjanje oceanov, pomorska varnost **ter** druga ustrezna področja;

Predlog spremembe 40

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.1 – odstavek 2 – alineja 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– **soustvarjanje, izkoriščanje in vrednotenje obstoječih in novih podatkov nudijo možnosti za poslovne priložnosti za ustvarjanje vrednosti**;

Predlog spremembe

Obrazložitev

Podatkovne rešitve bodo ključnega pomena za nove inovacije in bi jih bilo treba priznati.

Predlog spremembe 41

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.1 – odstavek 2 – alineja 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– *krepitev sinergij med različnimi sektorji politik z uporabo podatkov o okolju in naravnih virih.*

Predlog spremembe 42

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.2 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

*Boljše razumevanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov ter raznolikih storitev, ki jih ponujajo, „mej“ zmogljivosti planeta, pa tudi rešitev za izkoriščanje moči in kompleksnosti narave je potrebno za obravnavanje družbenih izzivov, izboljšanje trajnosti in uresničitve cilja EU „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“ do leta 2050, kot je to določeno v 7. okoljskem akcijskem programu EU. V celotni vrednostni verigi bo treba upoštevati možne vplive na začetku dobavne verige. Mednarodno sodelovanje in prispevek k mednarodnim prizadevanjem in pobudam, kot je Medvladna platforma za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve, so bistvenega pomena za uresničevanje ciljev na tem področju. Bolje bo treba tudi razumeti **upravljanja** v prehodu na trajnost v gospodarskem, socialnem in naravnem sistemu, od lokalne do svetovne ravni.*

*Za reševanje družbenih izzivov, izboljšanje trajnosti in uresničitve cilja EU „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“ do leta 2050, kot je to določeno v 7. okoljskem akcijskem programu EU, je potrebno **boljše razumevanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, trendov glede njihovih sprememb in groženj, s katerimi se srečujejo, ter raznolikih storitev, ki jih ponujajo, „meje“ zmogljivosti planeta, pa tudi rešitev za izkoriščanje moči in kompleksnosti narave.** V vsej vrednostni verigi bo treba upoštevati možne vplive na začetku dobavne verige. **Potrebne so raziskave za razvoj varstva biotske raznovrstnosti, ki bo ohranjalo koncepte gospodarjenja z gozdovi in kmetijsko proizvodnjo, ter za prispevanje k njemu.** Mednarodno sodelovanje in prispevek k mednarodnim prizadevanjem in pobudam, kot je Medvladna platforma za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve, so bistvenega pomena za uresničevanje ciljev na tem področju. Bolje bo treba tudi razumeti **upravljanje** v prehodu na trajnost v gospodarskem, socialnem in naravnem sistemu, od lokalne do svetovne ravni.*

Obrazložitev

Peti sklop programa Obzorje Evropa bi moral podpirati posebne cilje skupne kmetijske politike.

Predlog spremembe 43

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.2 – odstavek 2 – alinea 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– Stanje in vrednost biotske raznovrstnosti, kopenskih in **morskih** ekosistemov, naravnega kapitala **ter** ekosistemskih storitev;

Predlog spremembe

– Stanje in vrednost biotske raznovrstnosti, kopenskih in **vodnih** ekosistemov, naravnega kapitala **in** ekosistemskih storitev **ter trajnost primarne proizvodnje**;

Obrazložitev

Morski ekosistemi so preozek pojem; sklicevati bi se morali na vodne ekosisteme, ki vključujejo vsa morja, oceane in celinske vode.

Predlog spremembe 44

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.2 – odstavek 2 – alinea 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– modeliranje trendov in integriranih scenarijev za biotsko raznovrstnost, ekosistemske storitve in kakovostno življenje v različnih obsegih in časovnih vidikih; potencialni prispevek biotopov in ekosistemov kot ponorov ogljika v okviru različnih scenarijev podnebnih sprememb;

Predlog spremembe

– modeliranje trendov in integriranih scenarijev za biotsko raznovrstnost, ekosistemske storitve in kakovostno življenje v različnih obsegih in časovnih vidikih; potencialni prispevek biotopov in ekosistemov kot ponorov ogljika v okviru različnih scenarijev podnebnih sprememb; **povezave med uporabo spojin in večjo umrljivostjo opravevalcev**;

Predlog spremembe 45

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.2 – odstavek 2 – alinea 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– vključevanje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev v okviru sprejemanja odločitev in računovodske sisteme vlad in podjetij ter količinsko določanje njihovih koristi;

Predlog spremembe

– vključevanje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev v okviru sprejemanja odločitev in računovodske sisteme vlad in podjetij ter količinsko določanje njihovih koristi; **zagotavljanje zanesljivih znanstvenih raziskav za natančno nagrajevanje kmetov v okviru shem za podporo kmetijstvu iz skupne kmetijske politike, ki se zagotavljajo za izboljšanje biotske raznovrstnosti in okoljske učinkovitosti;**

Predlog spremembe 46

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.2 – odstavek 2 – alineja 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– prilagodljive in večnamenske rešitve, ki temeljijo na naravi, za obravnavo izzivov v mestih ter podeželskih in obalnih območjih, povezanih s podnebnimi spremembami, naravnimi nesrečami, izgubo biotske raznovrstnosti, degradacijo ekosistemov, onesnaževanjem, ter zdravjem in dobrim počutjem državljanov;

Predlog spremembe

– prilagodljive in večnamenske rešitve, ki temeljijo na naravi, za obravnavo izzivov v mestih ter podeželskih in obalnih območjih, povezanih s **kmetijsko produktivnostjo in konkurenčnostjo**, podnebnimi spremembami, naravnimi nesrečami, izgubo biotske raznovrstnosti, degradacijo ekosistemov, onesnaževanjem, ter zdravjem in dobrim počutjem državljanov;

Obrazložitev

Kmetijska produktivnost in konkurenčnost sta ključna dejavnika pri trajnostni proizvodnji hrane, saj moramo imeti učinkovit kmetijski sektor.

Predlog spremembe 47

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.2 – odstavek 2 – alineja 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– pristopi živih laboratorijev več akterjev s sodelovanjem organov,

Predlog spremembe

– pristopi živih laboratorijev več akterjev s sodelovanjem organov,

deležnikov, podjetij in civilne družbe pri sooblikovanju in soustvarjanju sistemskih rešitev za ohranjanje, obnavljanje in trajnostno rabo naravnega kapitala, upravljanju prehoda na trajnost ter trajnostne možnosti upravljanja v gospodarskih dejavnostih v **celotni** vrednostni zanki.

deležnikov, **proizvajalcev**, podjetij in civilne družbe pri sooblikovanju in soustvarjanju sistemskih rešitev za ohranjanje, obnavljanje in trajnostno rabo naravnega kapitala, upravljanju prehoda na trajnost ter trajnostne možnosti upravljanja v gospodarskih dejavnostih v **vsej** vrednostni zanki.

Obrazložitev

Proizvajalci so ključni akterji v verigi preskrbe s hrano.

Predlog spremembe 48

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Prilagodljivi in trajnostni sistemi kmetovanja in gozdarjenja zagotavljajo gospodarske, okoljske in družbene koristi v spreminjajočem se okviru za primarno proizvodnjo. Poleg zagotavljanja zanesljive preskrbe s hrano in varnosti prehrane prispevajo tudi k dinamičnim vrednostnim verigam, upravljanju **zemlje** in naravnih virov ter zagotavljajo celo vrsto pomembnih javnih dobrin, vključno s sekvestracijo ogljika, ohranjanjem biotske raznovrstnosti, opravevanjem in javnim zdravjem. Za spodbujanje več funkcij kmetijskih in gozdnih (eko)sistemov so potrebni celostni pristopi, ob upoštevanju spreminjajočega se okvira za primarno proizvodnjo, zlasti v povezavi s podnebjem in okoljem, razpoložljivostjo **sredstev**, demografijo in vzorci potrošnje. Obravnavati je treba tudi prostorske in družbenoekonomske razsežnosti kmetijskih in gozdarskih dejavnosti ter **mobilizacijo potenciala** podeželskih območij.

Predlog spremembe

Prilagodljivi in trajnostni sistemi kmetovanja in gozdarjenja zagotavljajo gospodarske, okoljske in družbene koristi v spreminjajočem se okviru za primarno proizvodnjo. Poleg zagotavljanja zanesljive preskrbe s hrano in varnosti prehrane prispevajo tudi k dinamičnim vrednostnim verigam, upravljanju **zemljišč** in naravnih virov ter zagotavljajo celo vrsto pomembnih javnih dobrin, vključno s sekvestracijo ogljika, ohranjanjem biotske raznovrstnosti, opravevanjem in javnim zdravjem. Za spodbujanje več funkcij kmetijskih in gozdnih (eko)sistemov so potrebni celostni pristopi, ob upoštevanju **ciljev skupne kmetijske politike in** spreminjajočega se okvira za primarno proizvodnjo, zlasti v povezavi s podnebjem in okoljem, razpoložljivostjo **virov, konkurenčnostjo**, demografijo in vzorci potrošnje, **pa tudi novimi porajajočimi škodljivci in boleznimi. Za to je potrebno boljše znanstveno razumevanje, kako različni sistemi kmetovanja vplivajo na ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.** Obravnavati je treba tudi prostorske in družbenoekonomske

razsežnosti kmetijskih in gozdarskih dejavnosti ter **prebuditi potencial** podeželskih območij. **Kmetje poleg tega potrebujejo stalen dostop do inovacij, nove tehnologije in raziskav, da bi hrano proizvajali trajnostno, tako da bo mogoče prehraniti svet in zaščititi okolje za prihodnje generacije. Poleg tega je pomembno obravnavati dinamiko posredovanja med mestnimi in podeželskimi območji v okviru rasti mest v primerjavi s kmetijskimi/gozdnimi krajinami, dinamike bivanjskega in delovnega okolja ter podeželja, prijetnega za življenje.**

Predlog spremembe 49

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Ekološko in agroekološko kmetijstvo imata velik potencial za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja. Namen programa Obzorje Evropa je zato nadgradnja teh kmetijskih praks. Za zdaj se ekološko obdeluje manj kot 10 % vseh kmetijskih površin v EU. Da bi omogočili povečanje tega deleža, se proračun, namenjen raziskavam, ki so posebej usmerjene v agroekološke pristope in naj bi koristile tako ekološkim kot konvencionalnim sistemom, omeji na 20 % celotnega proračuna, porabljenega za kmetijstvo, gozdarstvo, podeželska območja in prehranske sisteme. Poseben poudarek se nameni sistemom z visoko naravno vrednostjo glede na veliko biotsko raznovrstnost in kulturne vrednote ter opredelitvi optimalnih načinov za diverzifikacijo prihodkov, in to ob ohranjanju vitalnosti podeželskih območij ter splošne trajnosti, da se zagotovi skladna obravnava vseh njenih razsežnosti.

Predlog spremembe 50

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Jasne in znanstveno pravilne informacije o procesih primarne proizvodnje hrane za vse državljane, s katerimi se spodbujajo razumevanje in sprejemanje potrebe po kmetijskih inovacijah ter podpora tem inovacijam;

Predlog spremembe 51

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– Metode, tehnologije in orodja za trajnostno in prilagodljivo proizvodnjo v kmetijstvu in gozdarstvu;

– Metode, tehnologije in orodja za trajnostno in prilagodljivo proizvodnjo v kmetijstvu in gozdarstvu ***ter rešitve za ogljično nevtralno kmetijstvo in trajnostno rabo naravnih virov, vključno z metodami za boljše in učinkovitejše žlahtnjenje rastlin in vzrejo živali;***

Predlog spremembe 52

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– ***trajnostno upravljanje in učinkovita*** raba naravnih virov (npr. tal, vode, hranil in biotske raznovrstnosti, vključno z genetskimi viri) v kmetijstvu in gozdarstvu; alternative za fosilna goriva ***in*** sprejetje načel krožnega gospodarstva;

– ***trajnostna*** raba naravnih virov (npr. tal, vode, hranil in biotske raznovrstnosti, vključno z genetskimi viri) v kmetijstvu in gozdarstvu; alternative za fosilna goriva ***ter*** sprejetje načel krožnega gospodarstva ***in biogospodarstva, pridobivanje hranil in krožni koncepti za odporno kmetijstvo in prehransko verigo;***

Obrazložitev

Za zagotovitev sinergij med različnimi programi bi bilo treba upoštevati cilje skupne kmetijske politike, zlasti v petem sklopu drugega stebra.

Predlog spremembe 53

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– vpliv podnebja in okolja na dejavnosti v primarnem sektorju; potencial kmetijstva in gozdarstva kot ponora ogljika in za omejevanje emisij toplogrednih plinov, vključno z negativnimi pristopi k emisijam;

Predlog spremembe

– vpliv podnebja in okolja na dejavnosti v primarnem sektorju **in vzdolž vrednostne verige**; potencial kmetijstva in gozdarstva kot ponora ogljika in za omejevanje emisij toplogrednih plinov, vključno z negativnimi pristopi k emisijam, **vloga tal za sekvestracijo in nadomeščanje ogljika ter tehnologije in metode za povečanje njihove zmogljivosti za shranjevanje ogljika**;

Obrazložitev

Pomembno je priznati, da imajo tla imajo veliko zmožnost sekvestracije in shranjevanja ogljika.

Predlog spremembe 54

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– **uporaba sodobne vzreje in genomike za diverzifikacijo oskrbe s surovinami za biomaso ter pospešitev rasti in biosinteze ter s tem sekvestracije CO₂ v gozdarstvu in kmetijstvu, tudi za zagotovitev proizvodnje hrane**;

Predlog spremembe

Obrazložitev

Da bomo lahko prehranili vse številčnejše prebivalstvo, so potrebne sodobne vzrejne tehnologije.

Predlog spremembe 55

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alineja 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- škodljivi organizmi in bolezni rastlin ter zdravje in dobrobit živali alternative za uporabo spornih pesticidov, antibiotikov in drugih snovi;

Predlog spremembe

- škodljivi organizmi in bolezni rastlin ter zdravje in dobrobit živali, vključno z razvojem strategij celostnega in ekološkega kmetovanja za zdravstveno oskrbo rastlin in živali; alternative za uporabo spornih pesticidov, herbicidov, fungicidov, antibiotikov in drugih potencialno škodljivih snovi; ***poudarek na naravnih rešitvah in za zdravje koristnih življenjskih razmerah; raziskave na področju pesticidov z majhnim tveganjem kot način podpiranja varstva rastlin pred škodljivimi organizmi z majhno uporabo pesticidov;***

Predlog spremembe 56

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alineja 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- inovacije v kmetijstvu na vmesnikih med kmetijstvom, akvakulturo in gozdarstvom ter v mestnih območjih;

Predlog spremembe

- inovacije v kmetijstvu na vmesnikih med kmetijstvom, akvakulturo in gozdarstvom ter v mestnih območjih, ***posredovanje med podeželskimi in mestnimi območji ter vplivi širjenja mest na kmetijske in gozdne krajine ter podpiranje poslovnega razvoja na podeželskih območjih;***

Obrazložitev

Ker na mestnih območjih živi vse več prebivalcev, bi bilo to treba upoštevati v kmetijstvu in pri iskanju rešitev za omogočanje podjetništva na podeželskih območjih.

Predlog spremembe 57

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– raba zemljišč, razvoj podeželja in teritorialne povezave; izkoriščanje družbenih, kulturnih, gospodarskih in okoljskih prednosti podeželskih območij za nove storitve, poslovne modele, vrednostne verige in javne dobrine;

Predlog spremembe

– raba zemljišč, razvoj podeželja in teritorialne povezave ***med inovacijskimi ekosistemi***; izkoriščanje družbenih, kulturnih, gospodarskih in okoljskih prednosti podeželskih območij za nove storitve, poslovne modele, vrednostne verige in javne dobrine; ***opredelitev priložnosti za podporo razvoju znanj in spretnosti ter prenosu znanj na teh področjih, tudi z usposabljanjem in vajeništvom za mlade in kmete začetnike.***

Predlog spremembe 58

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– digitalne inovacije v kmetijstvu, gozdarstvu ter v vrednostnih verigah in na podeželskih območjih z uporabo podatkov, razvojem infrastruktur, tehnologij in modelov upravljanja;

Predlog spremembe

– digitalne inovacije v kmetijstvu, ***razvoj rešitev pametnega kmetovanja, v gozdarstvu ter v vrednostnih verigah in na podeželskih območjih z uporabo podatkov, razvojem infrastruktur, tehnologij in modelov upravljanja, da se izboljšajo modeli za učinkovito rabo virov in okoljsko učinkovitost, ki so dostopni kmetom; opredelitev obstoječih ali možnih načinov za vključevanje sistemov preciznega kmetijstva v mala in srednja kmetijska gospodarstva; opredelitev že obstoječih ali šele možnih rešitev za obdelavo velikih količin podatkov z različnih vrst senzorjev v preciznem kmetijstvu ter opredelitev obstoječih ali možnih rešitev za vključitev teh podatkov v uporabniku prijazne podporne sisteme za upravljanje kmetij;***

Predlog spremembe 59

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– znanje na področju kmetijstva in inovacijski sistemi ter njihova medsebojna povezanost na različnih ravneh; svetovanje, krepitev znanja in spretnosti ter izmenjava informacij.

Predlog spremembe

– znanje na področju kmetijstva in inovacijski sistemi ter njihova medsebojna povezanost na različnih ravneh; svetovanje, krepitev znanja in spretnosti ter izmenjava informacij; **izboljšanje izmenjave znanja in spodbujanje novih pristopov, kot je primerjava učinkovitosti kmetij, da bi kmetom pomagali pri prilagajanju in upravljanju kmetij.**

Predlog spremembe 60

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– **prehod k integriranim in raznovrstnim prehranskim in kmetijskim sistemom in agronomskim praksam, vključno z uporabo agroekoloških pristopov v korist konvencionalnega in ekološkega kmetijstva;**

Predlog spremembe 61

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– **boljše komuniciranje z javnostjo o procesih primarne proizvodnje za boljše razumevanje in sprejemanje vloge kmetijskih inovacij;**

Predlog spremembe 62

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

- **razvoj novih virov beljakovin za izboljšanje samozadostnosti EU na področju proizvodnje beljakovin;**

Predlog spremembe 63

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.3 – odstavek 2 – alinea 11 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

- **uporaba inovacij na področju žlahtnjenja rastlin v praksi: nadaljnji razvoj in izboljšanje najnovejših metod žlahtnjenja rastlin ter omogočanje tehnologij, kot sta določanje genomskega zaporedja in odkrivanje genov, za stalen in večji pridelek, večjo hranljivost in boljšo kakovost hrane, da se zmanjša količina živilskih odpadkov;**

Predlog spremembe 64

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.4 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Naravni kapital morij in **oceanov in** ekosistemske storitve ponujajo pomembne družbenoekonomske ugodnosti in ugodnosti blaginje. Ta potencial je v nevarnosti zaradi hudih pritiskov človeških in naravnih dejavnikov, kot so onesnaževanje, čezmerni ribolov, podnebne spremembe, dvigovanje morske gladine in ekstremni vremenski pojavi. **Da bi preprečili možnost, da se morja in oceani znajdejo na točki**, od koder ni več vrnitve, je treba okrepiti naše poznavanje in razumevanje za trajnostno upravljanje, varstvo in obnavljanje morskih in obalnih ekosistemov ter preprečevanje

Naravni kapital morij, **oceanov in sladkih voda ter** ekosistemske storitve ponujajo pomembne družbenoekonomske ugodnosti in ugodnosti blaginje. Ta potencial je v nevarnosti zaradi hudih pritiskov človeških in naravnih dejavnikov, kot so onesnaževanje, **uhajanje hranil**, čezmerni ribolov, podnebne spremembe, dvigovanje morske gladine in ekstremni vremenski pojavi. **Da morja, oceani in sladke vode ne bi prišli do točke**, od koder ni več vrnitve, **in da bi podprli vrednostne verige v modrem gospodarstvu**, je treba okrepiti naše poznavanje in razumevanje za trajnostno upravljanje, varstvo in

onesnaževanja morij, v okviru izboljššanega in odgovornega upravljanja oceanov. To bo vključevalo raziskave za trajnostno izkoriščanje ogromnega in neizkoriščenega gospodarskega potenciala morij in **oceanov** s ciljem povečanja proizvodnje hrane iz morij in oceanov brez povečanja pritiska nanje, ob hkratnem prispevku k zmanjšanju pritiska na kopenske, sladkovodne in oceanske vire. **Obstaja potreba po partnerskih pristopih**, vključno s pripravo strategij za morske bazene in makroregije, ki segajo prek meja EU (npr. v Sredozemlju, Baltskem morju, Črnem morju, Atlantskem oceanu, Karibskem morju in Indijskem oceanu) in ki prispevajo k zavezam za mednarodno upravljanje oceanov, pobudam, kot je pobuda Združenih narodov za desetletje oceanskih znanosti za trajnostni razvoj, in obveznostim, ki so povezane z ohranjanjem **morske** biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.

obnavljanje morskih in obalnih ekosistemov ter preprečevanje onesnaževanja morij, v okviru izboljššanega in odgovornega upravljanja oceanov. To bo vključevalo raziskave za trajnostno izkoriščanje ogromnega in neizkoriščenega gospodarskega potenciala morij, **oceanov** in **sladkih voda** s ciljem povečanja proizvodnje hrane iz morij in oceanov brez povečanja pritiska nanje, ob hkratnem prispevku k zmanjšanju pritiska na kopenske, sladkovodne in oceanske vire. **Potrebni so partnerski pristopi**, vključno s pripravo strategij za morske bazene, **ribolovna območja** in makroregije, **tudi tiste**, ki segajo prek meja EU (npr. v Sredozemlju, Baltskem morju, Črnem morju, Atlantskem oceanu, Karibskem morju in Indijskem oceanu), in ki prispevajo k zavezam za mednarodno upravljanje oceanov, pobudam, kot je pobuda Združenih narodov za desetletje oceanskih znanosti za trajnostni razvoj, in obveznostim, ki so povezane z ohranjanjem **vodne** biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije.

Obrazložitev

Morje in oceani so preozko opredeljen naslov; vključiti je treba tudi sladke vode. Predlog spremembe vključuje omembo ribolovnih območij, in sicer zaradi njihovega vse večjega mednarodnega pomena, ki ga imajo kot sestavni del strategije Evropske unije za trajnostno izkoriščanje gospodarskega potenciala morij, zlasti v kontekstu partnerstev s tretjimi državami.

Predlog spremembe 65

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.4 – odstavek 2 – alineja 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– Trajnostno kmetijstvo na morjih in **oceanih**, ribištvo in **marikultura** za živila, vključno z alternativnimi viri beljakovin z večjo prehransko varnostjo in suverenostjo ter odpornostjo na podnebne spremembe;

Predlog spremembe

– Trajnostno kmetijstvo na morjih, v **oceanih** in **sladkih vodah**, ribištvo in **akvakultura** za živila, vključno z **vodnimi okolji kot** alternativnimi viri beljakovin z večjo prehransko varnostjo in suverenostjo

ter odpornostjo na podnebne spremembe;

Obrazložitev

Morje in oceani so preozko opredeljen naslov; vključiti je treba tudi sladke vode.

Predlog spremembe 66

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.4 – odstavek 2 – alinea 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– okrepljena trajnost **morskih** ekosistemov, **ki tako zagotavljajo** zdravje morij in **oceanov** ter preprečevanje in blažitev posledic naravnih in človekovih pritiskov, kot so onesnaževanje in plastika, evtrofikacija, zakisljevanje, segrevanje morij in oceanov, naraščanje gladine morja, ob upoštevanju stika med kopnim in **morjem** ter pospeševanje krožnega pristopa;

Predlog spremembe

– okrepljena trajnost **vodnih** ekosistemov, **da bodo zagotavljali** zdravje morij, **oceanov** in **sladkih voda**, ter preprečevanje in blažitev posledic naravnih in človekovih pritiskov, kot so onesnaževanje in plastika, evtrofikacija, zakisljevanje, segrevanje morij in oceanov, naraščanje gladine morja, ob upoštevanju stika med kopnim in **vodnim okoljem** ter pospeševanje krožnega pristopa;

Obrazložitev

Morje in oceani so preozko opredeljen naslov; vključiti je treba tudi sladke vode.

Predlog spremembe 67

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.4 – odstavek 2 – alinea 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– modre vrednostne verige, **večkratna** uporaba morskega prostora in rast sektorja obnovljivih virov energije iz morij in oceanov, vključno s trajnostnimi mikroalgami in makroalgami;

Predlog spremembe

– modre vrednostne verige, **večplastna** uporaba morskega prostora in rast sektorja obnovljivih virov energije iz morij in oceanov, vključno s trajnostnimi mikroalgami in makroalgami, **ter vlaganje v pomorske tehnologije in storitve, kot so energija oceanov in morska biotehnologija**;

Obrazložitev

Namen predloga spremembe je navesti nekaj strateških prednostnih nalog s področja znanstvenih inovacij in raziskav, ki jih je Unija že opredelila v okviru drugih instrumentov, kot je Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo.

Predlog spremembe 68

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.4 – odstavek 2 – alinea 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– modre inovacije, vključno z inovacijami v modrih in digitalnih gospodarstvih, **v celotnem** obalnem območju, obalnih mestih in pristaniščih za povečanje odpornosti obalnih območjih in **tudi koristi državljanov**;

Predlog spremembe

– modre inovacije, vključno z inovacijami v modrih in digitalnih gospodarstvih, **na vsem** obalnem območju, **v** obalnih mestih in pristaniščih za povečanje odpornosti obalnih območjih in **preprečevanje njihove postopne depopulacije s podpiranjem zaposlovanja in spodbujanjem trajnostnega turizma**;

Obrazložitev

V predlogu spremembe je omenjena težava depopulacije obalnih območij, ki jih zapuščajo zlasti mladi zaradi pomanjkanja delovnih mest, opuščanja ali težko dosegljive trajnosti dejavnosti, povezanih z ribištvo, in pomanjkljive podpore turizmu.

Predlog spremembe 69

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2.5 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Skupni učinki naraščanja števila prebivalcev, pomanjkanje in prekomernega izkoriščanja virov, degradacije okolja, podnebnih sprememb in migracij ustvarjajo izzive, kakršnih doslej še ni bilo, in ki zahtevajo preoblikovanje prehranskega sistema (RAZVOJ PREHRANE DO LETA 2030)²⁰. Sedanja proizvodnja in poraba hrane sta **v veliki meri** netrajnostni, **medtem ko** se soočamo z dvojnimi bremenom neustrezne prehranjenosti, za

Predlog spremembe

Skupni učinki naraščanja števila prebivalcev, pomanjkanje in prekomernega izkoriščanja virov, degradacije okolja, podnebnih sprememb in migracij ustvarjajo izzive, kakršnih doslej še ni bilo, in ki zahtevajo preoblikovanje prehranskega sistema (RAZVOJ PREHRANE DO LETA 2030)²⁰. Svetovni izziv sta zlasti varnost hrane in trajnostna proizvodnja beljakovin in zanj je treba poiskati odgovore. Sedanja proizvodnja in poraba hrane sta **do**

katerega *sta* značilna *hkratni obstoj podhranjenosti* in *debelosti*. Prihodnji prehranski sistemi *morajo zagotoviti* dovolj varne, zdrave in kakovostne hrane za vse, ki bo *temeljila* na *učinkovitosti* virov, *trajnosti* (vključno z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov, onesnaževanja in odpadkov), *povezovanju kopna in morja, zmanjšanju* živilskih odpadkov, *izboljšanju* proizvodnje hrane iz morij in oceanov ter bo zajemala *celotno „prehransko vrednostno verigo“* od proizvajalcev do potrošnikov – in nazaj. To mora potekati hkrati z razvojem prihodnjih sistemov za varnost ter zasnovo, razvojem in zagotavljanjem orodij, tehnologij in digitalnih rešitev, ki *zagotavljajo znatne koristi za potrošnike* ter *povečujejo* konkurenčnost in trajnost prehranske vrednostne verige. Poleg tega obstaja potreba po spodbujanju sprememb pri vzorcih porabe in proizvodnje hrane ter za vključitev primarnih proizvajalcev, industrije (vključno z MSP), trgovcev na drobno, storitvenih sektorjev na področju prehrane, potrošnikov in javnih storitev.

Splošne smernice

---

²⁰ SWD(2016) 319 *final*: European Research and Innovation for Food and Nutrition Security.

Predlog spremembe 70

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.5 – odstavek 2 – alinea 3

neke mere netrajnostni, *po drugi strani pa* se soočamo z dvojnim bremenom neustrezne prehranjenosti, za katerega *je* značilna *hkratna podhranjenost* in *debelost*. Prihodnji prehranski sistemi *bodo morali biti odporni in težiti k ogljični nevtralnosti ter zagotavljati* dovolj varne, *pestre, cenovno dostopne, zdrave* in kakovostne hrane za vse, ki *se bo opirala* na *učinkovitost* virov, *ekonomsko in okoljsko trajnost* (vključno z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov, onesnaževanja in odpadkov), *povezovanje kopnega in vodnih okolij, zmanjšanje in recikliranje* živilskih odpadkov, *izboljšanje* proizvodnje hrane iz morij in oceanov ter bo zajemala *vso prehransko vrednostno verigo* od proizvajalcev do potrošnikov – in nazaj. To mora potekati hkrati z razvojem prihodnjih sistemov za varnost ter zasnovo, razvojem in zagotavljanjem orodij, tehnologij in digitalnih rešitev, ki *bodo vsem akterjem v prehranski verigi prinesli znatne koristi* ter *povečali* konkurenčnost in trajnost prehranske vrednostne verige. *Kmetijske tehnologije lahko zagotovijo trajnostne rešitve vseh sistemih kmetovanja*. Poleg tega obstaja potreba po spodbujanju sprememb pri vzorcih porabe in proizvodnje hrane *in usmerjanju k hranljivi in zdravi prehrani* ter za vključitev primarnih proizvajalcev, industrije (vključno z MSP), trgovcev na drobno, storitvenih sektorjev na področju prehrane, potrošnikov in javnih storitev.

Splošne smernice

---

²⁰ SWD(2016)0319: European Research and Innovation for Food and Nutrition Security.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- vedenje potrošnikov, način življenja in motivacije, spodbujanje družbenih inovacij in sodelovanja družbe za boljše zdravje in **okoljsko trajnost** v **celotni** prehranski vrednostni verigi;

Predlog spremembe

- vedenje potrošnikov, način življenja in motivacije, spodbujanje družbenih inovacij in sodelovanja družbe za boljše zdravje, **okoljsko trajnost** in **dobrobit živali** v **vsej** prehranski vrednostni verigi;

Predlog spremembe 71

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.5 – odstavek 2 – alinea 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- sodobni sistemi za varnost in avtentičnost hrane, krepitev zaupanja potrošnikov v prehranski sistem;

Predlog spremembe

- sodobni sistemi za varnost in avtentičnost hrane, krepitev zaupanja potrošnikov v prehranski sistem, **vkjučno s tehnologijami, ki prispevajo k sledljivosti in jasnemu označevanju proizvodov;**

Obrazložitev

Označevanje in sledljivost trajnostnih proizvodov sta izjemno pomembna za seznanjanje potrošnikov s tem, kateri proizvodi so dejansko trajnostni.

Predlog spremembe 72

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.5 – odstavek 2 – alinea 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- **blažitev** podnebnih sprememb in prilagajanje nanje na področju prehranskega sistema, vključno z raziskovanjem možnosti in uporabe mikrobioma, pozabljenih poljščin, alternativnih beljakovin;

Predlog spremembe

- **odpornost prehranskih sistemov, blažitev** podnebnih sprememb in prilagajanje nanje na področju prehranskega sistema, vključno z raziskovanjem možnosti in uporabe mikrobioma, pozabljenih poljščin, alternativnih beljakovin, **novi načini in tehnologije proizvodnje hrane;**

Obrazložitev

Vlagati moramo v inovacije, ki nam bodo na trajnosten način zagotavljale nove načine

proizvodnje hrane, da bi se lahko uspešno spoprijeli z izzivi proizvodnje hrane v EU, kot so podnebne spremembe.

Predlog spremembe 73

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.5 – odstavek 2 – alineja 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– okoljsko vzdržni, krožni in z viri gospodarni prehranski sistemi s kopnega in iz **morja**, zmanjševanje količine živilskih odpadkov v smeri odprave odpadkov v **celotnem** prehranskem sistemu, s ponovno uporabo hrane in biomaso, recikliranjem odpadkov hrane, nova embalaža za živila, povpraševanje po prilagojenih in lokalnih živilih;

Predlog spremembe

– okoljsko, **socialno in gospodarsko** vzdržni, krožni in z viri gospodarni prehranski sistemi s kopnega in iz **vodnih okolij, ki upoštevajo biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve**, zmanjševanje količine živilskih odpadkov v smeri odprave odpadkov v **vsem** prehranskem sistemu, s ponovno uporabo hrane in biomaso, **vključno z odpadnimi materiali iz proizvodnje**, recikliranjem odpadkov hrane, nova embalaža za živila, povpraševanje po prilagojenih in lokalnih živilih;

Obrazložitev

Ocenjevanje vzdržnosti prehranskih sistemov temelji na okoljskem, socialnem in gospodarskem vidiku, ki jih je treba vse upoštevati.

Predlog spremembe 74

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.5 – odstavek 2 – alineja 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– **razvoj zaprtih sistemov kroženja, ki združujejo proizvodnjo hrane in energije ter recikliranje hranil, vode, toplote in CO₂ nazaj v proizvodnjo;**

Predlog spremembe

Obrazložitev

Razprava o krožnem gospodarstvu bi morala biti usmerjena v biogospodarstvo in krožno gospodarstvo, v katerem krožijo vsi materiali, energija in odpadki, tako da je brez odpadkov.

Predlog spremembe 75

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.5 – odstavek 2 – alinea 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– inovacije in prehranski sistemi za lokalne inovacije in krepitev vloge skupnosti, spodbujanje **pravične trgovine** in **oblikovanja** cen, vključenosti in trajnosti **prek** partnerstev med industrijo, lokalnimi organi, raziskovalci in družbo.

Predlog spremembe

– inovacije in prehranski sistemi za lokalne inovacije in krepitev vloge skupnosti, spodbujanje **pravičnih prehranskih verig s pravično trgovino** in **oblikovanjem** cen, vključenosti in trajnosti, partnerstev med **različnimi akterji v prehranski verigi in med primarno proizvodnjo**, industrijo, lokalnimi organi, raziskovalci in družbo.

Obrazložitev

Primarna proizvodnja je ključni sektor v prehranskih sistemih.

Predlog spremembe 76

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.5 – odstavek 2 – alinea 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– **obravnavanje širih osrednjih izzivov trajnosti, proizvodnje, prehrane in gospodarske rasti na svetovni ravni z namensko infrastrukturo za trajnostni razvoj na agroživilskem področju SDIA (Sustainable Development Infrastructure for Agrifood); gospodarstva prihodnosti ne bodo temeljila na fizičnih virih preteklosti, temveč na pretoku podatkov, znanju in sodelovanju.**

Namen infrastrukture SDIA bo:

- i) omogočiti EU in manj razvitim državam, da zasnujejo skupno prihodnost na podlagi trajnostnega razvoja;**
- ii) olajšati sodelovanje, tako da se ukrepi na obeh straneh podprejo z znanjem, zmogljivostmi in infrastrukturo;**

iii) zadovoljiti lokalne in regionalne potrebe tako, da bo omogočena izmenjava osnovnega znanja v mreži inštitutov, ki v Evropi sodelujejo v infrastrukturi SDIA. Ta povezana mreža bo gonilna sila za stalno konkurenčnost Evrope v ključnem agroživilskem sektorju;

iv) razviti sinergije s instrumentom EU za sosedstvo, razvoj in mednarodno sodelovanje (za obdobje 2021–2027) v skladu s pravili programa Obzorje Evropa.

Predlog spremembe 77

Predlog uredbe

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2.6 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Biotehnološke inovacije postavljajo temelje za odmik od gospodarstva, ki temelji na fosilnih gorivih, z vključevanjem trajnostnega pridobivanja, industrijske predelave in pretvorbe biomase s kopnega in iz *morja* v biološke materiale in izdelke. Izkoriščajo tudi potencial živih virov, znanosti o življenju *in* industrijske biotehnologije za nova odkritja, izdelke in procese. Biotehnološke inovacije, vključno s tehnologijami, lahko regijam in mestom zagotovijo nove gospodarske dejavnosti in zaposlovanje, prispevajo k oživljanju podeželskih in obalnih gospodarstev ter h krepitvi krožnega modela biogospodarstva.

Predlog spremembe

Biotehnološke inovacije postavljajo temelje za odmik od gospodarstva, ki temelji na fosilnih gorivih, z vključevanjem trajnostnega pridobivanja, industrijske predelave, *povezane z raziskavami primarne proizvodnje*, in pretvorbe biomase s kopnega in iz *vodnih okolij* v biološke materiale in izdelke. Izkoriščajo tudi potencial živih virov, znanosti o življenju *ter* industrijske *in kmetijske* biotehnologije za nova odkritja, izdelke in procese. Biotehnološke inovacije, vključno s tehnologijami, lahko regijam in mestom zagotovijo nove gospodarske dejavnosti in zaposlovanje, prispevajo k oživljanju podeželskih in obalnih gospodarstev ter h krepitvi krožnega modela biogospodarstva *ter tako zagotavljajo prehod na nizkogljično, z viri gospodarno družbo.*

Predlog spremembe 78

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– Sistemi za trajnostno pridobivanje in proizvodnjo biomase, osredotočeni na aplikacije in uporabe višje vrednosti, družbena in **okoljska** zdržnost, vplivi na cilje zmanjšanja sprememb biotske raznovrstnosti in podnebnih sprememb in splošno učinkovitost virov;

Predlog spremembe

– Sistemi za trajnostno pridobivanje in proizvodnjo biomase, osredotočeni na aplikacije in uporabe višje vrednosti, družbena, **okoljska** in **gospodarska** zdržnost, vplivi na cilje zmanjšanja sprememb biotske raznovrstnosti in podnebnih sprememb in splošno učinkovitost virov;

Obrazložitev

Pri ocenjevanju vzdržnosti sistemov pridobivanja biomase in proizvodnje je treba upoštevati okoljske, družbene in gospodarske vidike.

Predlog spremembe 79

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– ***boljše razumevanje spodbud in ovir za uporabo proizvodov na biološki osnovi prek raziskav o uporabi oznake CE, označevanju, uporabi standardov, shemah certificiranja, javnih naročilih in regulativnih dejavnostih, tudi z vidika svetovne konkurence;***

Obrazložitev

Da bi dodobra izkoristili potencial razvijajočega se biosektorja, bo potrebna znanstvena podlaga za spodbude in ovire, zlasti v zvezi z zakonskimi in podzakonskimi akti EU.

Predlog spremembe 80

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– vrednostne verige na področju biomase, materiali vključno z materiali, ki

– vrednostne verige na področju biomase, materiali, vključno z materiali, ki

so nastali po vzoru naravnih materialov, izdelki in procesi z novimi lastnostmi in funkcijami ter večjo trajnostno naravnostjo (vključno z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov), spodbujanje razvoja naprednih biorafinerij z uporabo več vrst biomase;

nastanejo po vzoru naravnih materialov, izdelki in procesi z novimi lastnostmi in funkcijami ter večjo trajnostno naravnostjo (vključno z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov), spodbujanje razvoja naprednih biorafinerij z uporabo več vrst biomase, ***vključno z biološkimi odpadki, pa tudi industrijskimi odpadki in odpadnimi materiali, ter razvoj izkoriščanja naprednih tehnologij za razgradnjo biomase;***

Obrazložitev

V biogospodarstvu in krožnem gospodarstvu se reciklirajo tudi biološki odpadki, industrijski odpadki in odpadni materiali.

Predlog spremembe 81

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– biotehnologija, vključno z vrhunsko medsektorsko biotehnologijo, za uporabo v konkurenčnih, trajnostnih in novih industrijskih procesih, okoljskih storitvah in potrošniških izdelkih²¹;

---

²¹ Zdravstvene biotehnološke aplikacije bodo obravnavane v sklopu Zdravje v okviru tega stebra.

Predlog spremembe

– biotehnologija, vključno z vrhunsko medsektorsko biotehnologijo, za uporabo v konkurenčnih, trajnostnih in novih industrijskih ***in kmetijskih*** procesih, okoljskih storitvah in potrošniških izdelkih²¹;

---

²¹ Zdravstvene biotehnološke aplikacije bodo obravnavane v sklopu Zdravje v okviru tega stebra.

Predlog spremembe 82

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– Krožni model biogospodarstva s pomočjo tehnoloških, sistemskih, družbenih inovacij in inovativnega

Predlog spremembe

– Krožni model biogospodarstva s pomočjo tehnoloških, sistemskih, družbenih inovacij in inovativnega

poslovnega modela, da se korenito poveča ustvarjena vrednost na enoto bioloških virov, ohranitev vrednosti takih virov v gospodarstvu za dalj časa **ter podpiranje** načela kaskadne uporabe trajnostne biomase z raziskavami in inovacijami;

poslovnega modela, da se korenito poveča ustvarjena vrednost na enoto bioloških virov, ohranitev vrednosti takih virov v gospodarstvu za dalj časa, **podpiranje nadomeščanja neobnovljivih materialov in** načela kaskadne uporabe trajnostne biomase **ter razvijanje inovativnih proizvodov na biološki osnovi** z raziskavami in inovacijami;

Obrazložitev

Nadomeščanje neobnovljivih materialov bi moralo biti ena od ključnih prednostnih nalog inovacij na področju krožnega gospodarstva.

Predlog spremembe 83

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– vzorci vključujočega biogospodarstva z različnimi akterji, ki sodelujejo pri ustvarjanju vrednosti **in** zagotavljajo čim večji družbeni vpliv;

Predlog spremembe

– vzorci vključujočega biogospodarstva z različnimi akterji, ki sodelujejo pri ustvarjanju vrednosti **ter** zagotavljajo čim večji družbeni, **gospodarski in znanstveni** vpliv;

Obrazložitev

Pri ocenjevanju vrednosti vzorcev bi morali upoštevati tudi gospodarske in znanstvene vplive.

Predlog spremembe 84

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– večje razumevanje omejitev biogospodarstva ter njegovih sinergij in kompromisov z zdravim okoljem.

Predlog spremembe

– večje razumevanje **možnosti in** omejitev biogospodarstva ter njegovih **koristi**, sinergij in kompromisov z zdravim okoljem.

Obrazložitev

Čeprav ima lahko biogospodarstvo še vedno določene omejitve, ponuja veliko možnosti in koristi, če bo le dovolj finančne podpore za inovacije in raziskave.

Predlog spremembe 85

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

- **razvijati bi bilo treba oblikovalske izdelke iz masivnega lesa (notranja oprema, lesna gradnja, hibridni materiali), ker so to učinkoviti ponori ogljika.**

Predlog spremembe 86

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.6 – odstavek 2 – alineja 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

- **vrednostne verige na področju biomase za sektor proizvodnje in izdelave, vključno z novimi večnamenskimi koncepti in proizvodi, ki vključujejo več materialov;**

Obrazložitev

V biogospodarstvo in krožno gospodarstvo je treba vključiti večnamenskost.

Predlog spremembe 87

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.7 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Krožni sistemi proizvodnje in porabe bodo zagotovili koristi evropskemu gospodarstvu z zmanjšanjem odvisnosti od

Krožni sistemi proizvodnje in porabe bodo zagotovili koristi evropskemu gospodarstvu z zmanjšanjem odvisnosti od

virov in povečali konkurenčnost podjetij, evropskim državljanom pa bodo koristili z ustvarjanjem novih delovnih mest in zmanjšanjem pritiska na okolje in podnebje. Poleg industrijske preobrazbe bodo tudi za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami, z viri gospodarno in krožno gospodarstvo potrebne spremembe širšega sistema, ki zahteva sistemske ekološko inovativne rešitve, nove poslovne modele, trge in naložbe, spodbujevalno infrastrukturo, družbene inovacije, spremembe v vedenju potrošnikov in modele upravljanja, ki spodbujajo sodelovanje med različnimi deležniki, s čimer se zagotovi, da predvidene spremembe sistema dosežejo boljše gospodarske, okoljske in socialne rezultate²². Odpiranje mednarodnemu sodelovanju bo pomembno za primerjavo, ustvarjanje in izmenjavo znanja ter preprečevanje podvajanja prizadevanj, npr. prek mednarodnih pobud, kot *so* mednarodni forum za vire.

---

²² Dejavnosti na področju ukrepanja v okviru krožnih sistemov dopolnjujejo ukrepe na področju nizkoogljične in čiste industrije v sklopu Digitalno in industrija.

Predlog spremembe 88

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.7 – odstavek 2 – alineja 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– metrika in kazalniki za merjenje krožnega gospodarstva in uspešnosti v življenjskem ciklusu; sistemi upravljanja, ki pospešujejo širitev krožnega gospodarstva in učinkovite rabe virov ob hkratnem ustvarjanju trgov za sekundarne

virov in povečali konkurenčnost podjetij, evropskim državljanom pa bodo koristili z ustvarjanjem novih delovnih mest in zmanjšanjem pritiska na okolje in podnebje. Poleg industrijske preobrazbe bodo tudi za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami, z viri gospodarno in krožno gospodarstvo potrebne spremembe širšega sistema, ki zahteva sistemske ekološko inovativne rešitve, ***ekološko zasnovano***, nove poslovne modele, trge in naložbe, spodbujevalno infrastrukturo, družbene inovacije, spremembe v vedenju potrošnikov in modele upravljanja, ki spodbujajo sodelovanje med različnimi deležniki, s čimer se zagotovi, da predvidene spremembe sistema dosežejo boljše gospodarske, okoljske in socialne rezultate²², ***npr. trajnostne in hranljive prehranske sisteme, trajnostno in zdravo življenje in bivanje, energetske rešitve ter nove trajnostne materiale in proizvode***. Odpiranje mednarodnemu sodelovanju bo pomembno za primerjavo, ustvarjanje in izmenjavo znanja ter preprečevanje podvajanja prizadevanj, npr. prek mednarodnih pobud, kot *je* mednarodni forum za vire.

---

²² Dejavnosti na področju ukrepanja v okviru krožnih sistemov dopolnjujejo ukrepe na področju nizkoogljične in čiste industrije v sklopu Digitalno in industrija.

Predlog spremembe

– metrika in kazalniki za merjenje krožnega gospodarstva, ***njegovega učinka na cilje trajnostnega razvoja*** in uspešnosti v življenjskem ciklusu; sistemi upravljanja, ki pospešujejo širitev krožnega gospodarstva in učinkovite rabe virov ob

materiale; sodelovanje različnih deležnikov in sodelovanje med vrednostnimi verigami; instrumenti za naložbe v krožno gospodarstvo;

hkratnem ustvarjanju trgov za sekundarne materiale; sodelovanje različnih deležnikov in sodelovanje med vrednostnimi verigami; instrumenti za naložbe v krožno gospodarstvo;

Predlog spremembe 89

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 5 – točka 5.2 – točka 5.2.7 – odstavek 2 – alineja 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– krožna uporaba vodnih virov, vključno z zmanjšanjem porabe vode, preprečevanjem izgub, ponovno uporabo vode, recikliranjem in valorizacijo odpadne vode ter modeli upravljanja za pametno dodeljevanje vode, obravnava virov onesnaževanja in drugih pritiskov na vodne vire.

Predlog spremembe

– krožna uporaba vodnih virov, vključno z zmanjšanjem porabe vode, ***zlasti na območjih, ki trpijo zaradi pomanjkanja vode***, s preprečevanjem izgub, ponovno uporabo vode, recikliranjem in valorizacijo odpadne vode, ***pametnim kroženjem hranil*** ter modeli upravljanja za pametno dodeljevanje vode, obravnava virov onesnaževanja in drugih pritiskov na vodne vire.

Obrazložitev

Kroženje hranil je ključno vprašanje krožnega gospodarstva.

Predlog spremembe 90

Predlog sklepa

Priloga I – del II – točka 6 – točka 6.2 – točka 6.2.2 – odstavek 2 – točka 5 – alineja 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

– ***metode za ocenjevanje naravno prisotnih snovi kot fitofarmaceutskih sredstev;***

POSTOPEK V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Naslov	Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa
Referenčni dokumenti	COM(2018)0436 – C8-0253/2018 – 2018/0225(COD)
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	ITRE 14.6.2018
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	AGRI 5.7.2018
Pripravljaljaka mnenja Datum imenovanja	Elsi Katainen 3.7.2018
Datum sprejetja	22.10.2018
Izid končnega glasovanja	+: 33 -: 4 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Nuno Melo, Giulia Moi, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Bronis Ropė, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Franc Bogovič, Elsi Katainen, Anthea McIntyre, Momčil Nekov (Momchil Nekov), Sofia Ribeiro, Molly Scott Cato
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	John Flack

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

33	+
ALDE	Elsi Katainen
ECR	Jørn Dohrmann, John Flack, Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre, James Nicholson
EFDD	Giulia Moi, Marco Zullo
ENF	Philippe Loiseau
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Nuno Melo, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Karin Kadenbach, Momčil Nekov (Momchil Nekov), Maria Noichl, Marc Tarabella

4	-
EFDD	John Stuart Agnew
GUE/NGL	Anja Hazekamp
Verts/ALE	Martin Häusling, Bronis Ropé

2	0
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez
S&D	Ricardo Serrão Santos

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani